

Bruksela, 17 listopada 2023 r.
(OR. en)

15116/23

RECH 487

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	<i>Przygotowania do posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności (Rynek Wewnętrzny, Przemysł, Badania i Przestrzeń Kosmiczna) 7-8 grudnia 2023 r.</i> Waloryzacja badań naukowych jako narzędzie odbudowy gospodarczej i przemysłowej oraz zwiększania odporności – Debata orientacyjna

Delegacje otrzymują w załączeniu notę prezydencji pt. „Waloryzacja badań naukowych jako narzędzie odbudowy gospodarczej i przemysłowej oraz zwiększania odporności” – z myślą o debacie orientacyjnej na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności 8 grudnia 2023 r.

**Waloryzacja badań naukowych jako narzędzie odbudowy gospodarczej i przemysłowej oraz
zwiększania odporności****Deбата orientacyjna**

W ostatnich latach świat, w tym Unia Europejska, mierzy się z ciągłymi kryzysami oraz pilnymi wyzwaniami energetyczno-gospodarczymi. Wymagają one wzmocnienia łańcuchów wartości, zwłaszcza w sektorach krytycznych, takich jak sztuczna inteligencja, półprzewodniki oraz technologie typu „deep tech” i technologie cyfrowe. Unia musi również rozwiązać problem niedoboru pracowników i umiejętności w tych strategicznych sektorach i pokierować rozwojem nowych polityk, tak aby być w stanie opracować skuteczne rozwiązania technologiczne, które mogą przynosić korzyści ogółowi społeczeństwa. W tym kontekście przywódcy polityczni zaznaczyli, że nauka i innowacje odgrywają zasadniczą rolę w zmienianiu biegu wydarzeń.

UE i jej państwa członkowskie aktywnie promują polityki w zakresie badań naukowych i innowacji za pośrednictwem udanych programów ramowych w tej dziedzinie oraz europejskiej przestrzeni badawczej, prowadząc ukierunkowane działania wspierające – w obszarze badań naukowych i innowacji – przedsiębiorczość, start-upy, MŚP, scale-upy oraz partnerstwa z przemysłem. W efekcie Unia zdobyła uznanie za swoją doskonałość w zakresie badań naukowych i innowacji, jednocząc takie czynniki jak jakość, oryginalność, oddziaływanie i wnoszenie wkładu. Należy zauważyć, że nie wszystkie badania naukowe owocują innowacjami, które generują wartość dla społeczeństwa, i że nie wszystkie są powiązane z priorytetami politycznymi. Jednak maksymalne zwiększenie oddziaływania odkryć naukowych niewątpliwie należy do kluczowych kroków w tworzeniu gospodarki zrównoważonej, która sprzyja społeczeństwu i dobrostanowi obywateli. Dlatego też jednym ze strategicznych priorytetów Europy powinno być znalezienie solidnych rozwiązań pozwalających pokonać finansowe i regulacyjne przeszkody w obszarze badań naukowych i innowacji.

Podczas prezydencji czeskiej Rada UE przyjęła zalecenie w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy. Zawiera ono 24 zasady przewodnie w takich dziedzinach jak waloryzacja w polityce badań naukowych i innowacji, umiejętności i zdolności, zachęty, zarządzanie aktywami intelektualnymi, przydatność w publicznych programach finansowania, wzajemne uczenie się, mierniki, monitorowanie i ocena. Zalecenie dotyczy licznych podmiotów i działań i skupia się na całym ekosystemie badań naukowych i innowacji obejmującym m.in. decydentów politycznych na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. Podkreślono w nim znaczenie rozwijania praktyk i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości oraz potrzebę zwiększenia wpływu badań naukowych, rozwoju i innowacji. Zalecenie promuje także stosowanie podejść zorientowanych na przedsiębiorczość ze szczególnym uwzględnieniem wykorzystania i ponownego użycia wiedzy w celu zwiększania wpływu. Stawia się w nim na zaangażowanie zainteresowanych podmiotów oraz ich aktywny udział w działalności waloryzacyjnej.

Unia napotyka jednak trudności w wykorzystywaniu waloryzacji badań naukowych oraz tworzeniu społecznej i gospodarczej wartości z wiedzy. Konieczne jest łączenie różnych obszarów i sektorów oraz przekształcanie danych, wiedzy fachowej i wyników badań w zrównoważone produkty, usługi, rozwiązania i polityki, które faktycznie trafią na rynek i przyniosą społeczeństwu korzyści. Dwie główne i wzajemnie powiązane przeszkody utrudniają waloryzację wiedzy w obrębie UE: należy pokonać tzw. „dolinę śmierci” i zająć się problemem „paradoksu innowacji”. Obie kwestie hamują wzrost społecznej wartości inwestycji w badania naukowe i innowacje oraz oddziaływanie tych inwestycji. Kluczowe zadanie, jakim jest wyeliminowanie problemów „doliny śmierci” i „paradoksu innowacji”, to zasadniczy element przywracania dobrobytu gospodarczego w Unii Europejskiej, osiągnięcia otwartej strategicznej autonomii i pobudzania wdrażania innowacyjnych rozwiązań w odpowiedzi na globalne wyzwania.

Unijne zasady przewodnie w odniesieniu do waloryzacji wiedzy w polityce badań naukowych i innowacji służą zadbania o to, by działania finansowane ze środków publicznych podejmowano z uwzględnieniem jak najszerzego wykorzystania społecznego oraz waloryzacji aktywów intelektualnych wytworzonych w wyniku działalności badawczo-innowacyjnej. Jednocześnie celem tych zasad jest zwiększanie świadomości i uwzględnianie kwestii suwerenności, zaangażowanie wszystkich podmiotów z ekosystemów oraz maksymalne wykorzystywanie inwestycji prywatnych. Ponadto w Nowym europejskim planie na rzecz innowacji przewidziano nowe podejścia, które mają sprzyjać współpracy europejskich ekosystemów innowacji, ze szczególnym uwzględnieniem strategicznych obszarów technologii, takich jak „regionalne doliny innowacji”, wymagających wspólnych strategii waloryzacji wiedzy.

Ministrowie proszeni są o wyrażenie opinii na temat następujących zagadnień:

1. Jakie są główne wyzwania dotyczące waloryzacji wyników badań naukowych mającej na celu ożywienie przemysłu i gospodarki UE?
 2. Jak można zagwarantować, że waloryzacja badań naukowych i innowacji będzie powiązana z unijnymi i krajowymi priorytetami (np. zieloną i cyfrową transformacją) i zgodna z potrzebami obywateli?
 3. Jakie działania krajowe podjęli Państwo w celu promowania waloryzacji badań naukowych po stronie popytu (np. w zakresie zamówień publicznych, norm, świadomości obywateli) oraz programów na rzecz umiejętności i uczenia się, tak aby umożliwić zrozumienie procesu waloryzacji wiedzy również z perspektywy przemysłu?
-